

BOA SAFRA
será importado

no ser considerado excelente
ando a produção nacional de
mil toneladas, contra 4,8
em 1982, o governo federal
nte, a importação de 50 mil
tuguai e Argentina. Natural
a vai promover fortes desin
ção brasileira, que apesen
encontrando dificuldades
o do produto.

raná, a produção esperada
toneladas, contra 600 mil
segundo dados do IBGE
apicultura deverá gerar um
m de 10 bilhões de cruzei
arrecadação de ICM da
cruzeiros. Nesse mesm
rese envolvendo 25.000 pe
ns. A produção de mel para
nacional, por pequenos produ
eles possuem entre 10 e 15

do mel vem se constituindo
problemas para o apicultor
culdade em colocar seu pro
no, quanto externo, sem
ação do produto, autoriza
os estoques nacionais de
so consumo. A inexistên
cialização adequada apre
blema para o comércio
apícolas no Brasil. Já pa
dade de vulgarizar tecn
ção e outros procedimen
uto e aumentar a sua ex
internacional.

idade Paranaense de Mel
ou algumas diretrizes de
alização do mel como
mulo ao pequeno produ
ção, obtido em 1984, a
Biernacki
s de medidas convencion
e-orque o mel é considera
valor nutritivo e curati
e o interesse maior dos
duto como alimento e
rusticamente conhecido
ssas qualidades, a nível
e constituir numa fonte
os pequenos produtores
a pode ser praticada par
rmas do meio rural.

muldo sugeridas ao gover
Paranaense de Medicin
comercialização são a
economia mista ou fun
rializar 10% da produ
rativas já consolidadas
da comercialização de
al/rede Somar Central
a comercialização do
já realizadas na Capitã
consideradas meios imp
a incentivo dos produtores

Czenstochow

a pé de Varsóvia
anualmente repetida
a uma tradição que
tos religiosos, os pol
gram 277 quilômetros
guardada a imagem do

naquele local e a tra
nha da Polónia, após
mou em Padroeira No
u a bênção na partida
15 de agosto passado

GDANSK

czmarek, aos 75 anos
áltico durante 25 anos
dicato Solidariedade
com os líderes do

TYGODNIK KATOLICKI
SPOŁECZNO-KULTURALNY
ZAŁOŻONY W 1920 ROKU

LUD

Kurytyba - 11 września (setembro) - 1984 - Nr 3.933 - (36/84)

“LUD” (O POVO)
ÚNICO JORNAL POLONES
NO BRASIL
FUNDADO EM 1920

Po zgonie Ks. Bpa. Ignacego Krausego CM

Jak już poda-
śmiennie 31 sierpnia
1984 roku zmarł

Święty, w otoczeniu ponad 30-tu
sędziów.

Ks. Biskup Ignacy Krause był rezydentem w tym Semi-
narium od kilkunastu lat, gdy wycofał się z czynnego życia
i poświęcił się nauczaniu kurytybskiej. Uważany był jako
jeden z najlepszych i najbardziej oddanych nauczycieli tego
seminarium, nie szczędząc grosza na jego utrzymanie, a także świecąc seminarzystom swym
głównym przykładem pobożności i także jako ich nadzwyczajny
opiekun. Nie więc dziwnego, że kierownictwo Seminarium
w uznaniu zasług — postanowiło pochować Jego doczesne
pozostałości w krypcie podziemnej kaplicy seminarialnej, co też
zostało wykonane.

Zapoznaliśmy się teraz bliżej z osobą Ks. Biskupa Ignacego
Krausego. Urodził się on 9 czerwca 1896 roku w Poznańskim.
W 1920 roku otrzymał święcenia kapłańskie w Krakowie, a 22 czerwca 1919
roku w Brazylii przybył 17 grudnia 1920 roku, duszpasterz-
tując w parafii św. Józefa w Prudentópolis. W 1929 r. wyjechał na misję do Chin, zostając przełożo-
nym polskiej placówki misyjnej w Shunthet.

W 1933 roku zostaje mianowany Prefektem, następnie
Prawosławem Apostolskim, zaś w kwietniu 1944 r. otrzymał
biskupią i objął jako ordynariusz rządy diecezji w Shun-
thet. W grudniu 1946 r. zostaje aresztowany przez zwyciężczych
USA (Mao-Tse-tung) i wydalony z Chin. Udał się więc
do USA z tą nadzieją, że wkrótce powróci do tego kraju.

W lipcu 1952 r. na polecenie Ojca Generala Zgromadzenia
Misjonarzy dokonuje wizytacji wiceprowincji polskiej
w Kurytybie. W tym samym roku mianowany został Adminis-
tратorem Apostolskim w Joinville (SC), a w pięć lat później
samą godność sprawował w tworzącej się diecezji Toledo
(PR). Natomiast w 1959 roku przydzielony został do pomocy
biskupowi kurytybskiemu — D. Manuel da Silveira D'El-
Rei, przygotowując równocześnie utworzenie nowej diecezji
w Campo Mourão, która zaczęła funkcjonować w 1959 roku.

Po 10 latach działalności w archidiecezji kurytybskiej tj.
w 1969 r. wobec podeszłego wieku i słabego zdrowia — Ks.
Biskup Krause przenosił się z centralnego domu misjonar-
skiego w Kurytybie do Malego Seminarium w Arakuaru. Tu-
ż przed 5 lat opłakał wsi wiernymi w kaplicy pod wezwa-
niem św. Antoniego znajdujące się koło stacji kolejowej.

Na wszystkich tych stanowiskach wysocę odpowiedzial-
ności Ks. Biskup Krause wykazał niezłomny charakter,
niezwykłą energią, wysoki zmysł administracyjny, rzadką
czystość i istic Pawłową gorliwość w usłudzeniu i zbawieniu
duchów Jego pocięty porucznikom. Władając zaś biegle 6 językami
i wielką łatwością nawiązywał przyjacielski i ojcowski dialog,
Mu zjednywano powszechny szacunek i uznanie. We wszyst-
kich okazjach okazował się wiernym synem św. Win-
centego a Paulo, stając się niedoścignionym wzorem dla młod-
szych pokoleń misjonarskich.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

Kampania o bezpośrednie wybory

Liderzy partii opozycyjnych
PMDB, PDT, PT i PTB w oso-
bach Ulysses Guimarães,
Freitas Nobre, Humberto de
Lucena z partii PMDB, Doutel
de Andrade, Brandão Montei-
ro i Saturnino Braga z PDT,
Luiz Ignacio da Silva i Airton
Soares z PT, jak również Fe-
linto Rodrigues i Nelson Car-
neiro z PTB — złożyli oficjalną
wizytę przewodniczącemu
Kongresu — Moacyr Dalla.
Podczas tych spotkań
liderzy tych partii domaga-
li się od Dalla, by na sesji
Kongresu przedstawił pod
głosowanie poprawkę depu-
towanego Theodoro Mendesa
o bezpośrednich wyborach
na prezydenta państwa.

Takich bowiem wyborów
domaga się oprócz partii opo-
zycyjnych znaczna większość
opinii publicznej Kraju. A
właśnie Kongres ma za zadanie
realizować szluszne aspiracje
społeczeństwa. Deputo-
wany Theodoro Mendes, autor
wniesienia poprawki

do Konstytucji, nadmienili, że
jego poprawka cieszy się po-
parciem większości członków
Kongresu. Na poparcie czego
przedstawił przewodniczą-
cemu listę z podpisami.

Wśród obecnych liderów
partyjnych był także kan-
dydat Przymierza Demokra-
tycznego — Tancredo Neves.
Podkreślił on dobitnie, że
bezpośrednie wybory są dłu-
gotętną aspiracją całego na-
rodu brazylijskiego. Przy-
wrócenie takich wyborów
stanowiłoby jedną z najślaw-
niejszych kart historii brazy-
lijskiej demokracji.

Przewodniczący Dalla obla-
cał zgromadzonym liderom
partyjnych dla ostateczną od-
powiedź w ciągu najbliższych
dni. Wypada do podkreślić, że
za bezpośrednimi wyborami
na prezydenta Państwa opie-
niał się gubernator san-
tatariański — Espiridião
Amin.

Udana inwestycja

W rejonie Carajás powstała wielka fabryka ALUMAR, roz-
poczynając swą produkcję 100 tys. ton aluminium i 500 tys.
ton siarczanu glinu. Fabryka ta powstała dzięki inwestycji
zagranicznej w sumie 1,5 mld. dolarów i stanowi dowód, że po-
mimo kryzysu ekonomicznego w świecie — ważne i intratne
projekty znajdują potrzebny kapitał.

Boksyt stanowiący surowiec niezastąpiony z pobliskich gór
Trombeta pozwoli zwiększyć produkcję aluminium do 370 tys.
ton. Już dzisiaj fabryka Alumar daje zatrudnienie 1.400 pra-
cownikom, a pośrednio dla 5 tysięcy ludzi. Ekwipunek fabrycz-
ny dostarczony został przez przemysł krajowy w 88 proc.

Początki produkcji aluminium datują się od 1951 roku, wy-
nosząc wówczas zaledwie 400 ton. Rozwinięcie projektu Alu-
mar w latach 1985 - 1990 przewiduje zwiększenie produkcji alu-
minium do 1 miliona ton, stawiając Brazylię na trzecim miej-
scu w świecie. Przyszły eksport aluminium oceniany jest na
200 mln dolarów rocznie.

Warto przypomnieć, że przedsiębiorstwo Alumar wchodzi
w zakres Projektu Carajás (stan Pará), rejonu bardzo bogate-
go w złoża rudy żelaznej, i będzie korzystał z transportu ko-
lei żelaznej oraz wygodnego portu w São Luiz (Maranhão).

Superlotniskowiec sowiecki

Angielski przegląd JAMES DEFENSE WEEKLY, bazując
się na fotografiach podanych przez sztuczny satelitę, informo-
nie o budowie sowieckiego superlotniskowca atomowego w
stoczniach Nikolajew (około Odessy) o wymiarach 60 tys. ton.
W programie sowieckim zawarta jest budowa 8 takich okrę-
tów mających na pokładzie 75 samolotów bojowych typu
MIG-23 i SUKHOI-27. Pod nazwą KREMLIN — superlotni-
skowiec sowiecki wejdzie do służby czynnej w 1994 roku.

Według opinii zachodnich rzeczoznawców wojskowych —
ZSRR zrezygnował z budowy średnich lotniskowców typu
KIEW na korzyść olbrzymów morskich. KREMLIN bowiem
będzie w stanie, prócz 75 bombowców — myśliwców, dyspono-
wać raketami morze-powietrze ustaltowanymi na dziobie okrę-
tu w specjalnych sylosach. Głównym celem tej budowy jest
zwiększyć jeszcze więcej wojenną flotę sowiecką, mając na
uwadze fakt, że USA posiadają 4 superlotniskowce atomowe.

Do nich zaliczają się m. in. Enterprise — 89 tys. ton
wyporności i 3 lotniskowce klasy Nimitz o 91 tys. ton wypor-
ności. Przegląd angielski nadmieniał także, że wojenna flota
sowiecka podzielona jest na 4 wielkie grupy operujące na Mo-
sowiecka północnym, Bałtyku, na Morzu Czarnym, i Oceanie Spor-
zucym. Efektywny marynarki wojennej ZSRR wynoszą 467
tys. marynarzy i oficerów.

♦ BRASILIA — Tancredo
Neves obawia się, że choćby
projekt o bezpośrednich wy-
borach przeszedł w Federal-
nej Izbie Deputowanych, mo-
że być odrzucony przez Se-
nat. Przypomnijmy, że Insty-
tut Gallupa przeprowadził
sondaz opinii publicznej w
którym 81 proc. zapytanych
opowiedziało się za bezpo-
średnimi wyborami.

♦ BRASILIA — Wybitni
znawcy brazylijskiego życia
ekonomicznego wypowiedzieli
się przeciw narodowej polity-
ce informatyki, która była by
w rękach Specjalnego Se-
kretariatu rządowego (SEI).
Informatyka taka związałaby
rece wszystkim gależom
przemysłu, dając rządowi
całkowitą kontrolę nad pro-
dukcją.

Ważne Wydarzenia

♦ WARSZAWA — Dwa
tys. osób obchodzilo w Gdań-
sku 4 rocznicę powstania So-
lidarności. Manifestacja ta
odbyła się w spokoju. We
Wrocławiu jednak polcja a-
resztowała dwóch syndykals-
tów Solidarności, którzy ska-
zani zostali na 2 miesiące wię-
zienia.

♦ WASHINGTON — Au-
tobus przestrzenny DISCO-
VERY wysłany w kosmos w
ubiegłym tygodniu z załogą
złożoną z 6 osób, w tym jed-
ną kobietą i jeden inżynier,
ukończył z sukcesem swą
misję, umieszczając w kosmosie
3 satelity z których jeden
przeznaczony jest do komu-
kacji Pentagonu.

♦ TEGUCIGALPA — Siły
powstańcze walczące z rzą-
dem Sandynistów w Nicara-
gu liczą obecnie 18 tys. lu-
dzi dzięki zjednoczeniu wszyst-
kich grup powstańczych,
jak np. ARDE, FDN i MISU-
RA. Jedynie Eden Pastora po-
stąpił poza tą organizację.

♦ OTTAWA — W wyniku
zwycięstwa partii konserwa-
tywnej — jej lider Brian
Mulroney został obrany no-
wym premierem Kanady. W
kołach politycznych mówi
się, że nowy premier godzi
się na inwestycje amerykań-
skie w Kanadzie i że zmoc-
ni obronę kraju.

♦ WATYKAN — Dnia 7-go
września 1984 roku zmarł w
Watykanie, na zapaleniu płu-
k, kardynał Jossyf Šlief, liczą-
cy 92 lat. Był on szefem kato-
lików ukraińskich. Zmarły
przebywał w Rzymie od 1963
roku, gdy Papież Jan XXIII
uzyskał jego zwolnienie z so-
wieckich obozów koncentra-
cyjnych.

♦ S. PAULO — Nietawie
rządy będzie miał następca
Prezydenta Figueiredo wobec
faktu, że długi zagraniczne
Brazylii wynoszą 94 mld. dola-
rów, długi wewnętrzne — 50
trylionów cruzeirów, nato-
miast proces inflacyjny do-
szedł już do 200 procent.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

ZACHÓD OGRANICZA SPRZEDAŻ TECHNOLOGII KRAJOM BLOKU WSCHODNIEGO

stare blachy, ale ludzie są spokojnie środkiem...
 Mieszkańcy domów...
 Prowadzą brami...
 Obok mnie...
 chleba po...
 Dym...
 na pozór...
 Okna były...
 niemi...
 niemi dykt...

Powrotno droga...
 niemi się o wiele...
 przesłał...
 podwórkami...
 w grupie...
 zylam, że brama...
 wykadowana...
 widniała świeżo...
 a. Bez namysłu...
 głowę i przestęp...
 zwrócić otwór.

W ciemnym korytarzu...
 ałam oślepiona światłem...
 arki. Zolnier AK...
 niemi się uwarze.

— Dokąd? — zapytał...
 — Do śródmieścia...
 — Pytając spojrzal...
 — Lekarska...
 objaśniam szybko...
 pytanie.

Światło latarki...
 o ziemi.

— Nie wiem, czy ci się...
 zwałyby szły...
 o ogrodów.

— Jak to?! — zawołał...
 dedowierzeniem...
 ale nie zdążył...
 czyć, gdyż na...
 orwał się z...
 usłyszał się...
 oblem...
 zymu. Zolnier...
 ramie i pociągnął...
 nym światłem...
 uważaliśmy...
 itych w zwartą...
 my wszyscy w...
 ekiwanu: "Co...
 panowała chwila...
 Po chwili, z...
 chodowej odezwa...
 "Heeneek!"

— Domyśliłam się, że...
 zomysłowy z...
 wycie nie pomylam...
 wiać się z...
 niemi na górze...
 niemi na górę...
 wto stało dwóch...
 topów w...
 ślimach na...
 wzięcie mur.

— Potrzebne kilofy...
 rokował jeden...
 — Co się stało? —...
 — Na razie...
 drek był na...
 wał przez...
 w pobliższych...
 a minut mogą...
 twórkę. Trzeba...

— Cholera! — zaklął...
 — Stasiek, leć...
 ręk, może...
 tyłał się w...
 ś ma młotek.

— Co dał...
 listy, czeki, Ordre...
 kazywać na: GR...
 paral 846, Caixa P...
 Curitiba - PR - B...

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

Solidarność krajów zachodnich w stosunku do bloku wschodniego wzrasta coraz bardziej. Po dwóch latach różnorodnych krajów zachodnie doszły do zgody w sprawie zaostrożenia restrykcji co do sprzedaży wysokiej technologii krajom bloku socjalistycznego.

W czasie ostatnich obrad tego Komitetu uzupełniono i ustalono listę produktów oraz technologii wymagających zezwolenia na eksport w dziedzinie komputerów i specjalnych urządzeń przeznaczonych dla central telefonicznych. Sprzet ten stanowi do 10 procent całego eksportu zachodniego na Wschód.

Wprowadzenie w życie tych decyzji powierzono Komitetowi Koordynacyjnemu d/s Kontroli Eksportu, utworzonemu w 1949 roku.

W związku z bardzo szybką ewolucją technologiczną w dziedzinie informatyki, uczestnicy spotkania ustalili nowe kryteria techniczne. Zaden sprzet specjalistyczny nie może być w chwili obecnej eksportowany na Wschód w ciągu czterech lat od chwili zastosowania go na Zachodzie. Na przykład, centralne telefoniczne, które będą eksportowane w latach 1989-1990 nie będą mogły przekraczać ustalonej zdolności połączeniowej na godzinę. Dotyczy to przede wszystkim sprzetu mogącego znaleźć zastosowanie dla celów wojskowych.

ZGON SŁAWNEGO ARCHITEKTA

W Santa-Fé (w Nowym Meksyku) zmarł znany architekt amerykański Nathaniel Owings, założyciel sławnej w USA pracowni architektonicznej, znanej pod nazwą SOM (Skidmore, Owings i Merrill). Owings znany jest jako wynalazca wysokich i wąskich wież iskrzących się od szkła i stali. Jego kariera zaczyna się w latach trzydziestych, kiedy realizował w roku 1933 pawilon na międzynarodowych targach w Chicago. (Współautorem projektu tego pawilonu był Louis Skidmore). Owings, Skidmore i inżynier John Merrill założyli biuro projektów, które wniosło wielo pawilonów na międzynarodowe targi w Nowym Jorku. Miało niemal monopol na realizację tych budowli. Owings zbudował w Nowym Jorku Lewer House, który jest początkiem nowej estetyki architektury amerykańskiej w latach pięćdziesiątych. Jego autorstwa jest także Hancock Tower w Chicago. Wspólnie ze Skidmorem i Merrilem zaprojektował tajemnicze miasto Oak-Ridge, w stanie Tennessee, centrum badań atomistycznych i doświadczeń z bronią jądrową. Zyl był 81.

SOwieckie Ataki PRASOWE NA BONN

ZSRR wykorzystali 14 rocznicę podpisania niemiecko-sowieckiej umowy z 12 sierpnia 1970 r. do ataków prasowych na Bonn, zarzucając RFN dążenie sprzeczne z tym układem.

Gazeta "Socialistischeka Industrija" podkreśliła krytyczne stanowisko ZSRR odnośnie "zamaskowanych prób stosowania przez RFN metod gospodarczego nacisku na NRD przy pertraktacjach na temat nowych kredytów dla Niemieckiej Republiki Demokratycznej". Czasopismo wywodzące się z Ministerstwa Obrony NRD pt. "Militärwesen" określiło politykę militarną RFN jako "rewizjonistyczną".

DLUGOWIECZNA JASKÓŁKA

Ornitologom amerykańskim udało się zidentyfikować jaskółkę żyjącą nad brzegami morza, której wiek bez wątpienia wynosi 29 lat. Dowodem jest tu obrączka — znak rozpoznawczy założona przed tyłu łaty. Do tej pory najbardziej "długowieczną" jaskółką, była zarejestrowana również na podstawie znaku rozpoznawczego, której wiek wyniósł 27 lat. Jaskółka morska osiąga średnią wieku 13 lat. Ten gatunek uważany jest za najdłuższymi wędrowników wśród ptasiego rodu. Przemieszczą się one nieraz na odległość 27 tys km zmieniając klimat polnocny na południowy i odwrotnie.

SZEKSPIR NA CELE

Korespondent PAP, Marek Ostrowski pisze: Willam Szekspir zajął czolowe miejsce w referendum na największego pisarza europejskiego, organizowanym w pięciu krajach. Głosowali na czytelnicy W. Brytanii, RFN, Hiszpanii, Francji i Włoch za pośrednictwem redakcji pięciu znanych czasopism. Lista dziesięciu największych pisarzy przedstawia się następująco: Szekspir, Goethe, Cervantes, Dante, Kafka, Proust, Dostojewski, Moller, Joyce i Dickens.

Ankieta przeprowadzona w oryginalny sposób. Na początku redakcja pisała listy — konkretnie: "Times", "Die Zeit", "Le Monde", "L'Espresso", "Le Monde", "L'Espresso", "Le Monde", "L'Espresso".

Opiegiem w ankiecie wzięło udział ponad 10 tysięcy czytelników. Owa zabawa literacka dowiodła poza tym, że dla czterech krajów, a raczej języków istnieją pisarze mający niekwestionowany tytuł "największego" — Szekspir dla Anglii, Goethe dla Niemiec, Cervantes dla Hiszpanii i Dante dla Włoch. Dla Francji natomiast nie ma przynajmniej w tym referendum wytycznika — takiego odpowiednika. Najlepsze "miejsce" z listy francuskich zajął Proust, potem Moller, choć zwykle sławianem "największego" obdarza się Wiktora Hugo.

(Słowo Powszechne)

WYSTAWA "WIEK KAFKI"

W paryskim Centre Georges-Pompidou wystawa pt. "Wiek Kafki". Wystawa ta przychodzi w rok po uroczystości obchodzonej w całym świecie kulturalnym setnej rocznicy urodzin wielkiego pisarza i w sześćdziesiątą rocznicę jego śmierci. Jest to wyrazem hoidu i refleksji nad dziełem, które naznaczyło styl życia w kulturze europejskiej drugiej połowy XX wieku. Na wystawie zgromadzone dokumenty, manuskrypty, edycje pisma Kafki, a także taśmy filmowe, płyty z nagraniami przedstawiającymi teatralnych opartych o teksty Kafki. Organizatorzy eksperymentują próbując odpowiedzieć na kilka pytań: kim był Kafka? Dlaczego? Czechem, Żydem? Może po prostu Europejczykiem? Kiedy w latach 1902-1912 Kafka był pisarzem, czy urzędnikiem? Co to jest K. z książek Kafki? Czy należało Kafkę spalić? Dlaczego? Jak jest zasięg promieniowania Kafki na literaturę, sztukę, kulturę ostatnich dwudziestu lat? Bardzo pouczająca i ciekawa wystawa — zauważajcie prawie wszystkie dzienniki i tygodniki.

da, Audrey Hepburn, Donald Sutherland, Burt Lancaster, Lee Marvin, Marcello Mastroianni, Anthony Quinn, Fred Astaire, James Stewart, Brigitte Bardot, Orson Welles i inni.

W modzie, po Cardinie, występuje Yves Saint Laurent z 28,5 mln dol. Ze sławnych modelek wspomnieć trzeba Brooke Shields, zarabiająca dzięki inwestycjom ok. 1 mln dol. Cheryl Higgs, Margaux Hemingway czy Lauren Hutton otrzymują po ok. 700 tys. dolarów.

W balce przewodzi Rudolf Narejew i Michał Barysznikow, który wyemigrował z Sovietów, a obecnie zarabiają po 600 dol. rocznie. Dyrygent Leonard Bernstein z trudem wyciąga "tylko" 300 tys. dol., a weterani jazzu Ray Charles i Ella Fitzgerald mają prawie dwa razy więcej.

W muzyce lekkiej pobli konkurentów Peter Frampton z 52,5 mln dol. Wyróżniają się: Ringo Starr (5,7 mln), Paul McCartney (5,3 mln) i Bee Gees (także 5,3 mln, ale do podziału między czterech braci). Barbara Streissand, Mick Jagger i George Harrison mają od ok. 3 do ok. 4 mln dol. Liberace ma przeszło 2 mln dol., Paul Anka — prawie 1 mln dol. i nieco więcej Bob Dylan.

W polityce Henry Kissinger i Richard Nixon inkasują rocznie po 1,4 mln dol., Gerald Ford otrzymuje 1,4 mln dol., a prezydent Carter musi być zadowolony z 200 tys. dolarów.

W sporcie Muhammad Ali zarabia 11 mln dol. Sławny Pelé ma 2,5 mln dol. W tenisie Lendl, Borg i Connors mają po 700 tys. dol.

W telewizji dziennikarce tacy jak David Frost, Mery Griffin i Dan Rather dochodzą do ok. 2 mln dolarów. Każdziejacy Billy Graham zarabia 3 mln dol. rocznie, a z innych ciekawostek Hugh Hefner — właściciel "Playboya" ma 19 mln dol. rocznie, a z odczynionym dodatkowo dostaje 320 mln dolarów. ("Dziennik Polski")

JAPONSKI ROBOT GŁĘBINOWY

Japoński robot do badania głębin oceanów, wygląda niesamowicie: przypomina połączenie gigantycznego pajaka z krabem. Ważyący 100 kg aparat, wytrzymały na olbrzymie ciśnienie, dysponujący sześcioma samodzielnymi nogami, jest wyposażony w silne reflektory, kamery do zdjęć oraz najnowocześniejszą aparaturę. Robot daje się dowolnie kierować z pokładu statku badawczego przekazując na bieżąco zdjęcia i różne inne dane. Po dniu morskim poruszają się może z szybkością 20 m na minutę.

Uśmiechnij się...

- Z czego ludzie żyją do brzo, mimo że nie nie robią?
- Z braku dowodów.
- Dzieściołatek do ojca: — Tata, żałuj że jesteś żonaty. Na plaży są wspaniałe dziewczyny. Kapia się, opalają i oszczędzają wszystkie części ubrania.
- Czy twoja żona jest oszczędna?
- Czasem tak. Na przykład na swoje 45-te urodziny zapaliła tylko 28 świeczek.

— Chcesz...
 11,00 i od 13,00 do 18,00.

KAWA STĘPNIAK

Sanguskowskie Araby w świecie

Pierwsze wyścigi odbyły się 10 sierpnia 1941 r., w których...

W 1942 roku odbyły się 24 gonitwy o sumie nagród 130.340...

W 1943 roku pierwsze miejsce na wyścigach również zajął...

W Polsce ludowej potomkowie arabów Romana Sanguskiego...

RODZY KONI ARABSKICH

Na temat rodów arabów pustynnych istnieje bardzo obfita...

Znany hipolog dr Edward Skorkowski dowodzi w swych...

Carl Raswan twierdzi, iż wśród szlachetnego odłamu hodowlany...

Słynny hipolog francuski Euŕne Gayot pisze co następuje:

Konsul rosyjski w Bejrucie — Basili podaje ciekawe uwagi...

Interesującą uwagę na temat ras koni arabskich Bogdana...

OWCZAREK - WYKIDAJŁO

Mr. Broch stanął przed sądem oskarżony o podsuczenie...

Sędzia: Co powie przedstawiciel porządku publicznego?

Policiant: Sir, oskarżony był podchmielony w puble...

Sędzia: Ile oskarżony wypił przed zajściem?

Mr. Broch: 8, Sir

Sędzia: 8 czego? 8 kufli piwa, 8 single ginów, czy może...

Mr. Broch: Noc była wietrzna, Sir. Dęło ze 120 mil na godzinę...

Sędzia: Pytam się o alkohol, nie o wiatr

Mr. Broch: Odpowiadam przecie. Co pije marynarz w sztorm, gdy skończy wachcie?

Sędzia: Oskarżony przecie nie jest marynarzem

Mr. Broch: Ale nim byłem, Sir. I to w czasie wojny! 2 razy stordedowany! 2 kapele w Atlantyku...

Sędzia: Tak, tak... chlubna przeszłość... Kult tradycji... zasługujecie pan na sympatię...

Mr. Broch: Nie, Sir. Mam samych wrogów.

Sekretarz sądu: On ma żonę, Sir

Sędzia: Jak to? Żone? To czemuż pan mówi nieprawdę?

Mr. Broch: Moja żona jest moim największym wrogiem, Sir. To ona wyszkołła tego szatańskiego psa, który narobił całego bigosu.

Sędzia: Proszę wyjaśnić zachowanie swego psa.

Mr. Broch: To pies mojej żony, nie mój. Owczarek-wykidajło. Otóż moja żona tak wytyrosowała tego psa, żeby on mnie kontrolował w puble...

(„Dziennik Polski“)

KSIAZDZ MATO, ALE NIE GROSSO

Wyprawa na Prymicje do Maletu

(ZAPISKI I WSPOMNIENIA)

Nareszcie dojechałem do Maletu. Na plebani z otwartymi rękami przyjął mnie Ks. Jerzy jak zawsze wesoly i uśmiechnięty...

Jest to dojrzały owoc świętobliwego i ofiarnego małżeństwa Józefa i Stanisławy. Ojciec ciężko pracujący w cegielni...

W czasie wakacji Ks. Antoni pomagał ojcu w cegielni; dopiero w ostatnich latach Ks. Probuszcz zatrudnił go przy kościele...

Mr. Broch: Jak to? Żone? To czemuż pan mówi nieprawdę? Mr. Broch: Moja żona jest moim największym wrogiem, Sir.

W zeszłym roku i do samych święceń jako diakon pomagał Ks. Probuszczowi Stefanowi w São João do Triunfo. Trudno...

Piękne śpiewy całego kościoła i chóru, przygotowanego przez Seminarzystę Cesara wraz z Siostrami pobudzały do...

Kuchnia Polska

KARTOFLE Z SOSEM CHRZANOWYM

Pół kg kartofli 5 jaj 5 pomidorów masło sos chrzanowy

Kartofle ugotować w łupinie, obrać jeszcze ciepłe, pokrajać w plasterki. Jaja ugotować na twardo, także pokrajać. Pomidory pokrajać również w plasterki. Na metalowym półmisku wysmarowanym masłem, kładzie zredwanym kartofle, jaja i pomidory...

INDICADOR PROFISSIONAL

Advokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI SPRAWY CYWILNE, KRYMINALNE, INWENTARZE I.T.D. Praça Praes. Getúlio Vargas, 68 — Tel.: 282-0868 São José dos Pinhais — Paraná

DR EDWARD ZELAK Złatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizację. — Przeprowadza inwentarze

ELIMAR SZANIAWSKI Causas civís e comerciais — Despejos — Inventários — Cobranças — Família.

Direito do Trabalho e Direito Administrativo. Horário: Das 9,3 às 11,30 e das 15,00 às 18,00 horas. Av. Luiz Xavier, 68 — 11.º and., conj. 1.105 — Ed. Tijucas 80.000 CURITIBA — PARANÁ

zrzeszeni są w Ligach K... glarskich, prowadzących... patronatem Komisji Sp... przy Zjednoczeniu... Komisja Rozwoju przy... gnicacji przeprowadza... kursy dla osób zapl... nowych członków. Od... nastu lat przynajmniej... uczniom 8 klasy w szko... katolickich. Urządza... czei dla dzieci i młodzie... czei dla swych członk... członkin, tu w Stanach... zonych, Kanadzie, i... ównie wycieczki do Europy... do Polski było sześć w... zetek.

W. BRYTANIA: TOSUNKI KULTURALNE POLSKO-BIAŁORUSKIE

Niewielu Polaków w Brytanii i jeszcze mniej... oza nią wie że w Londynie... istnieje i działa Anglo-Polish... sian Society Posada... wyją siedzibę na Wood... (z bogatym księgiem... rm), prowadzi ogólny... zialnością odczytowa... aważnica (m. in. bar... cze redagowany "The Jo... l of Byelorussian Stud... zypominający nawet kie... m zewznetnym nowym... ("The Polish Review... tnia miały miejsce dwa... głębia polsko-białoru... dnie odnotowania, tym... ejsze że tak rzadkie.

W czasie niedawnych... ch odwiedzin Londynu... la wizytę w Instytucie... odu Polsko-Białoruski... zbierza Smukowa, sław... ecjalizująca się w biał... czynnie (na Uniwersy... arszawskim wykładu ob... e językoznawstwo ogóln... zyla ona dyrektorem... tutu swoje obszernie m... afizyczne opracowanie "... ntologia białoruska". Ze... ono przyjęte z zaszczyt... naniem i być może prz... z się w dalszej wspo...

60-LECIE PSMK

M. SW. BARBARY... olskie Stowarzyszenie... Katoickich im. Sw. Bar... y w Genk/Waterschel... zialności Orga... 60 lat obchodzi swój... cja obchodzą jubileusz. W... otowy jubileusz. W... pomnikiem górników zw... przez PSMK Cz. Tom... t przedstawiający graniny... ten. Po Mszy św. w ko... parafialnym w Water... odbył się koncert pleśn... jny.

Dissidentes poloneses poderão ser exilados

O governo polonês está estudando a decretação de uma lei que permita exilar os dissidentes políticos, disse, no último dia 04 de setembro, o principal porta-voz do governo, Jerzy Urban.

A lei está na fase de planejamento, mas se for aprovada, punirá com sentenças de banimento temporário as pessoas "que tiverem comprovadamente agido contra o Estado".

Urban disse que um grupo de especialistas legais está redigindo a lei "para adaptá-la às atuais condições do país".

Alguns observadores acreditam que a lei proposta será destinada a resolver algumas situações difíceis como as que o governo enfrentou por parte dos chamados "11 do Solidariedade". As autoridades deram a um grupo de 11 líderes do sindicato Solidariedade, detidos depois da imposição da lei marcial, a opção de irem para o exílio ou ficarem presos no país. Todos eles preferiram ficar no país. Os 11 foram depois libertados em virtude

de de uma anistia que beneficiou 630 prisioneiros políticos.

Urban criticou também o líder do Solidariedade, Lech Walesa, por ter dito que o sindicato está "mais forte do que nunca". Walesa fez esta afirmação depois das comemorações do dia 31 de agosto, quarto aniversário da fundação do Solidariedade.

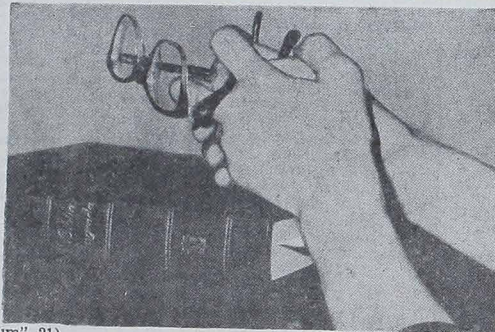
"Walesa está pensando que ainda vive em 1981", disse Urban, referindo-se ao período anterior à lei marcial, quando o sindicato Solidariedade tinha cerca de 9 milhões de membros.

Urban disse que um total de 138 pessoas foram multadas por terem tentado "perturbar a paz", durante as manifestações de 31 de agosto e que 14 pessoas foram presas, inclusive dois exilados clandestinos do Solidariedade na cidade de Wrocław.

Segundo as estatísticas oficiais, um total de 1472 pessoas foram detidas durante manifestações semelhantes realizadas em agosto do ano passado.

SETEMBRO

VAMOS AMAR MAIS A BÍBLIA

O Concílio Vaticano II ("Dei Verbum", 21) nos diz: "A Igreja sempre venerou a Bíblia da mesma forma que o Corpo do Senhor. A liturgia oferece juntamente a palavra de Deus e o Corpo de Cristo como Pão da Vida. E assim edifica a comunidade cristã".

O Concílio, porém, constata a necessidade de abrir mais amplamente o acesso dos fiéis à Sagrada Escritura ("Dei Verbum", 22). Esta é, evidentemente, uma tarefa permanente da Igreja. Ela inicia, aliás, dentro da própria Liturgia. Não só porque a celebração do do-

mingo é ainda o principal encontro dos católicos. Mas, também e principalmente, porque a riqueza das leituras bíblicas, tornam a Missa o lugar por excelência do acesso do fiel à Sagrada Escritura.

Contudo, essa iniciação à Bíblia e sua assimilação na vida do fiel não se fazem automaticamente. Supõe um trabalho pedagógico. Exige uma pastoral bíblica. Ela ajudará a levar a Bíblia da "Missa para a vida".

O "Mês da Bíblia" quer ser este momento forte dessa pastoral, concentrando e unindo esforços para a abrir a Bíblia às pessoas e comunidades que não a conhecem, e para aprofundar o conhecimento e a vivência da Bíblia naqueles que aprenderam a abri-la e até lê-la.

O "Mês da Bíblia" é uma campanha, a ser realizada anualmente, em sintonia com as diretrizes gerais da ação pastoral da Igreja no Brasil e, particularmente, com a Campanha da Fraternidade da CNBB. A partir das atividades específicas do "Mês da Bíblia", procura contribuir para o desenvolvimento de uma "pastoral bíblica" continuada.

O MÊS DA BÍBLIA QUER

- Despertar a atenção para a Bíblia e difundir seu conhecimento.
- Animar pessoas e grupos a fazerem uma leitura proveitosa de páginas seletas ou livros da Bíblia.
- Estimular a formação e a continuidade de círculos bíblicos e comunidades eclesiais de base.

Como este ano o tema da Campanha da Fraternidade foi "PARA QUE TODOS TENHAM VIDA", o "Mês da Bíblia" oferece a reflexão sobre o livro da Bíblia: ATOS DOS APOSTÓLOS. Porque em Atos vemos a vida das comunidades cristãs das primeiras décadas do cristianismo e também como a vida cresce, é cultivada e preservada em comunidade.

A RESSURREIÇÃO de Jesus é o tema central dos "Atos dos Apóstolos". A Ressurreição de Jesus é explosão de Vida. Daqui para frente, muda tudo.

Para melhor viver o Mês de Bíblia, procure ler o Livro dos ATOS DOS APOSTÓLOS, um trecho cada dia ao levantar ou ao deitar.

"KOSMOS" Espetáculo de BALLET no Guairão

O BALLET MOROZOWICZ retorna ao Curitiba, com mais uma grande produção, KOSMOS, que a artista Milena recém chegada dos Estados Unidos, buscou inspiração no Museu História de New York e seu extraordinário pintor.

KOSMOS é a transmutação de seres de galáxias ou regiões celestes que procuram se comunicar numa linguagem de expressão corpo e dança apoiados por fantásticos recursos de iluminação, cenários, formas e técnicas completamente novas para o público curitibano.

KOSMOS nasceu na inspiração de Milena (retora do Grupo) ano passado, quando foi apresentada e aplaudida pela crítica. Agora KOSMOS está ampliado e tal foi o entusiasmo pelo show anterior que o Instituto Nacional de Artes através do Serviço Brasileiro de Dança vem apoiar esta produção, dando, como sempre, febre ao trabalho coreográfico sério e regular desenvolvido nestes 57 anos pelo Ballet Morozowicz Paraná.

KOSMOS é uma homenagem da filha Milena ao seu pai Tadeu Morozowicz o fundador do primeiro Curso de Ballet no Paraná em 1927 e chegando no Brasil.

A estréia do espetáculo será dia 19 de setembro, às 21:00 horas. Segue matiné no dia 20 de setembro às 15:00 horas que será tarde de coreografia voltada às escolas de 1.º e 2.º graus e grupos populares. As instituições de educação que tenham interesse em levar seus alunos em excursão deverão dirigir-se ao Ballet Morozowicz pelo telefone 234-6937. Finalmente o encerramento no dia 20 às 21:00 horas.

Porque um espetáculo como KOSMOS é ser prestigiado por um público heterogêneo e todas as idades: porque envolve tema atual, que combina a dança com as artes plásticas e arte dramática; porque tem um fundamento psicológico e finalmente passa uma mensagem ao público de ordem estética, moral e ao mesmo tempo, mística. Isto abre uma gama de interesse muito grande e visa despertar o público para as artes em geral. É preciso comparecer ao Guairão e conferir estas mensagens.

Completando o programa vamos assistir a "PRAHNA", coreografia neo-clássica baseada em Suintes Peer Gynt, que é de criação do grupo profissional que Milena mantém no Ballet Morozowicz. "LA MER" de Debussy, de extrema beleza visual e coreográfica será dançada pelo grupo. A coreografia é de Dagmar Simek, aluna de Milena, que sempre incentiva novos talentos. Além de apresentar esta coreografia, Milena tem oportunidade a outro talento: Clonise de Barros responsável pela coreografia clássica: "GOVERNANTA EM APUROS", com música de Britten. Respighi, que tem um sabor todo especial e certamente agradará ao público jovem.

Finalizando Milena apresenta um verdadeiro show de sapateado com suas pequenas alunas "TAP DANCING II", com músicas de Dennis Brain e Williams, será ao gosto americano, um resumo das experiências passadas pela coreógrafa na América do Norte.

Do espetáculo participam 68 bailarinos cenografia é de responsabilidade de jovens artistas paranaenses (consultar a ficha técnica).

Enfim um espetáculo de bom gosto que atenderá a expectativa do mais exigente "conossur". Vamos conferir dias 19 e 20 de setembro no Guairão.